

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-26/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-103/2023.)

Érintett szerv: Készenléti Rendőrség

2024.

Az eljárás megindítása

██████████ (██████████, ██████████ sz. alatti lakos) beadványában sérelmezte, hogy 2023. február 10-én a vele szemben közlekedésrendészeti intézkedés keretében eljáró rendőr nem azonosította magát, nem közölte az intézkedés tényét és célját, továbbá nem adott megfelelő tájékoztatást az intézkedés körülményeiről. Sérelmezte továbbá az ún. jól láthatósági átvető hiányát.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszasságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

A vizsgálat megindításáról szóló levélben a panaszos tájékoztatást kapott arról, hogy az alapvető jogok biztosa az Rtv. 92.§-ban megjelölt rendészeti hatáskörében jogszabályi felhatalmazás hiányában nem jogosult – egyebek mellett – szabálysértéseket kivizsgálni, a kiszabott szabálysértési- és közigazgatási bírságot csökkenteni, eltörölni, illetve szabálysértési eljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni. A tájékoztatással összefüggésben a panaszos kifogást nem fogalmazott meg.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény [a továbbiakban: Szabs. tv.];
- A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet [a továbbiakban: KRESZ];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1. Az Országos Rendőr-főkapitányság Humánigazgatási Szolgálatának tájékoztatása szerint a panaszos a panasz benyújtásakor a rendőrségnél fegyveres biztonsági őrként dolgozott

munkavállalóként határrendészeti beosztásban. A panaszos – saját állítása szerint – járőrtársi feladatokat is ellát.

Az intézkedés időszakában a „Biztonságos Határ” művelet keretein belül G. Z. r. tzls., csoportparancsnok és H. P. r. főrm. határőrizeti járőrszolgálati feladatokat hajtottak végre. A gépjárművet vezető panaszost mélységi migrációs ellenőrzés keretén belül, kockázatelemzés alapján, szűrőpróbaszerűen – az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése, valamint 44. §-ának (1) bekezdés b) pontja alapján – állították meg, és vonták intézkedés alá.

2. Mindkét érintett rendőr jelentésében szerepel az, hogy az intézkedést ténylegesen végrehajtó rendőr a napszaknak megfelelő köszönést követően, jelvénytábla, neve és rendfokozata közlésével tett eleget az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében foglalt azonosítási kötelezettségének. Az intézkedést ténylegesen végrehajtó rendőr miután e kötelezettségének eleget tett, szóban tájékoztatta a panaszost, hogy vele szemben mélységi migrációs ellenőrzés keretében intézkednek.

A rendőri jelentések kiemelték, hogy a panaszos figyelmét felhívták az Rtv. 92. §-a és 93/B. §-a szerinti panasztételi lehetőségekre is.

Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy a rendőrök valóban azonosították-e magukat, illetve megadták-e az intézkedés körülményeire vonatkozó szükséges tájékoztatást.

3. A rendőrök a járművezetés jogszerűségének ellenőrzése során észlelték, hogy a panaszos – megsértve a KRESZ 4. §-ának (1) bekezdés a) pontjában, valamint 5. §-ának (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat – úgy vett részt a közúti közlekedésben, hogy vezetői engedélyének orvosi érvényessége, továbbá a gépjármű műszaki érvényessége lejárt (utóbbi több, mint egy éve). A panaszos szóban elismerte, hogy bár napi rendszerességgel közlekedik az érintett járművel, nem ellenőrizte e dokumentumok érvényességét. Mindezekre tekintettel az intézkedő rendőrök a panaszossal szemben szabálysértési feljelentést tettek. A rendelkezésre álló információk szerint az intézkedés a szükséges ideig, körülbelül 5 percig tartott.

4. A panaszos állítása szerint a szabálysértési feljelentéssel összefüggésben nem kapott tájékoztatást, illetve nem hívták fel figyelmét a jogorvoslati lehetőségekre. Ezzel szemben a rendőrök úgy jelentettek, hogy tájékoztatták a panaszost a szabálysértés tényéről, valamint arról, hogy e cselekmény miatt vele szemben szabálysértési feljelentéssel fognak élni. A panaszos a felvilágosítást követően a szabálysértést elismerte és a helyzetet tudomásul vette, a szükséges nyilatkozatot a helyszínen megtette; ezzel összefüggésben kifogást nem fogalmazott meg.

Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy a rendőrök valóban megfelelő módon tájékoztatták-e a panaszost a kapcsolódó szabálysértési eljárás releváns körülményeiről.

5. A rendőri jelentések szerint – szemben a panaszos állításával – az intézkedés kulturált hangnemben zajlott. Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy a rendőrök pontosan milyen módon kommunikáltak a panaszossal.

A vizsgálat megállapításai

1. A rendelkezésre álló információk alapján tisztázott tényállás alapján az intézkedésre kellő jogalap birtokában, az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése, 44. §-ának (1) bekezdés b) pontja alapján került sor. Az intézkedés során a rendőrök észlelték, hogy a panaszos a KRESZ 4. §-ának (1) bekezdés a) pontjában, valamint 5. §-ának (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat megsértve, szabálysértést elkövetve vezette az érintett gépjárművet. Mindez – figyelemmel a Rtv. 11. §-ának (1) bekezdésében, 13. §-ának (1) bekezdésében, valamint a Szolgálat Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra – kötelezte a rendőröket arra, hogy szabálysértési eljárást kezdeményezzenek a panaszossal szemben. *E tekintetben tehát visszásság nem történt.*

2. Az azonosítási, valamint az intézkedés és a kapcsolódó eljárás körülményeivel összefüggő tájékoztatási kötelezettség, továbbá a rendőri hangnem vonatkozásában nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

3. A jól láthatósági átvető hiánya önmagában – figyelemmel a *de minimis* (azaz az alapjogsértés megállapításához szükséges minimális érdeksérelemre vonatkozó) elvre – nem tekinthető alapjogsérelem okozására alkalmas körülménynek.

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos